

POSTUPCI JAVNE NABAVE I INSTRUMENTI KOJIMA SE PODUPIRU INOVACIJE

1. ŠTO JE JAVNA NABAVA INOVATIVNIH RJEŠENJA?

Javna nabava inovativnih rješenja (ili jednostavno inovativna javna nabava) postupak je kojim javni naručitelj / naručitelj kupuje **nove** ili **znatno poboljšane** proizvode, usluge ili radove u usporedbi s onima koji su već dostupni na tržištu.

Inovacije mogu, ali ne moraju, uključivati istraživanje i razvoj. **Istraživanje i razvoj čine samo jednu u nizu aktivnosti kojom se mogu stvoriti inovacije**¹. Druge aktivnosti, od kojih neke mogu biti usko povezane s istraživanjem i razvojem, a da pritom ne ispunjavaju sve kriterije istraživanja i razvoja², mogu isto tako poticati inovacije, npr. razvoj softvera, inženjering, projektiranje itd.

1 *Oslo Manual 2018* (Priručnik iz Osla za 2018.), OECD, točka 2.14. <https://www.oecd.org/science/oslo-manual-2018-9789264304604-en.htm>

2 *Frascati Manual 2015* (Priručnik iz Frascatija za 2015.), OECD, poglavlje 2.4. <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45975>

Iako istraživanje i razvoj mogu poticati inovacije, oni sami po sebi nisu inovacija. Rezultati procesa istraživanja i razvoja moraju doći do faze komercijalizacije kako bi ih se moglo smatrati inovacijama³. Prototip, na primjer, nije inovacija.

Javnu nabavu inovativnih rješenja ne bi trebalo miješati s javnom nabavom istraživanja i razvoja: iako može uključivati aktivnosti istraživanja i razvoja, kao u slučaju partnerstva za inovacije, njezin je krajnji cilj stjecanje inovativnih proizvoda, usluga ili radova spremnih za stavljanje na tržište.

³ Istraživanje i razvoj mogu obuhvaćati aktivnosti do početnog razvoja ograničene količine prvih proizvoda ili usluga u obliku serija ispitivanja. Istraživanje i razvoj ne obuhvaćaju aktivnosti komercijalnog razvoja kao što su serijska proizvodnja, opskrba radi uspostave komercijalne isplativosti ili povrata troškova istraživanja i razvoja, integracija, prilagodba, postupno prilagođavanje i poboljšanje postojećih proizvoda ili postupaka. Za više pojedinosti vidjeti Komunikaciju „Predkomercijalna javna nabava: poticanje inovacija kako bi se zajamčile održive visokokvalitetne javne usluge u Europi“, COM(2007) 799 final.

2. ZAŠTO BI JAVNA TIJELA TREBALA NABAVLJATI INOVACIJE?

Javna tijela prvenstveno kupuju kako bi ispunila vlastite potrebe i pružila javne usluge. Odabir inovativnih rješenja dovest će do moderne uprave i kvalitetnijih javnih usluga.

Osim toga, javna nabava inovativnih rješenja može pridonijeti savladavanju društvenih izazova. Inovacije su, primjerice, vrlo važne za zelenu i digitalnu tranziciju EU-a, njima se potiču održivi zdravstveni sustavi i smanjuje pritisak na javne proračune (tj. dugoročno su jeftiniji). Poticanjem poduzeća na inovacije istodobno će se poboljšati konkurentnost europske industrije i ostvariti gospodarski rast.

Više informacija o prednostima kupovine inovativnih rješenja s konkretnim primjerima dostupno je u revidiranim Smjernicama Komisije za javnu nabavu inovativnih rješenja⁴.

3. KOJI POSTUPAK PRIMIJENITI I KAKO GA ODABRATI?

⁴ Obavijest Komisije „Smjernice za javnu nabavu inovativnih rješenja“, C(2021) 4320, objavljena na <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45975?locale=hr>.

Dostupni su različiti postupci i instrumenti za javnu nabavu inovativnih rješenja unutar i izvan područja primjene direktiva o javnoj nabavi⁵. U tablici u **Prilogu 1.** prikazan je pregled tih postupaka i instrumenata zajedno s relevantnim pravnim odredbama koje se primjenjuju na svaki od njih, uključujući, prema potrebi, osnove za njihovu primjenu.

U ovom odjeljku nalaze se smjernice za odabir najprikladnijeg postupka za javnu nabavu inovativnih rješenja. Stablo odlučivanja u **Prilogu 2.** služi kao sintetički grafički prikaz ovog odjeljka.

⁵ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća o javnoj nabavi i Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, u energetske i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga.

Prvo što treba uzeti u obzir pri odlučivanju o postupku javne nabave jest **uključuje li predmetna kupnja usluge istraživanja i razvoja**.

Ako je odgovor

- **NE**, odabire se **jedan od postupaka koji uključuju pregovore** predviđene direktivama⁶ ili, ovisno o slučaju, projektni natječaj, kako je opisano u odjeljku **3.1.1**.

U načelu se otvoreni ili ograničeni postupak može upotrebljavati i zajedno s varijantama i/ili funkcionalnim/izvedbenim specifikacijama⁷ kako bi se **potaknule** inovacije (tj. poticanjem ponuditelja da predlože vlastita rješenja kako bi postigli određenu funkcionalnost ili krajnji rezultat). Međutim, s obzirom na to da u okviru tih postupaka nije predviđena mogućnost pregovaranja⁸, javni naručitelji / naručitelji ne mogu prilagoditi dostavljena rješenja svojim posebnim potrebama.

- **DA**, javni naručitelj / naručitelj **može birati** između:
 1. pristupa javnoj nabavi od **dva koraka**, tj. **prvo se kupuju usluge istraživanja i razvoja** (ovisno o situaciji unutar područja primjene direktiva o javnoj nabavi ili izvan njega⁹) i, nakon završetka rada na istraživanju i razvoju, pokreće se **drugi postupak nabave za kupnju inovativne robe, usluga ili radova** ili
 2. pristupa javnoj nabavi od **jednog koraka u okviru** postupka **partnerstva za inovacije**.

⁶ Pod uvjetom da postupak javne nabave nije izvan područja primjene direktiva zbog jednog ili više izuzeća predviđenih u njima (kako je detaljno opisano u odjeljku 3. Direktive 2014/24/EU i u odjeljku 2. Direktive 2014/25/EU, kao i ugovori ispod pragova iz direktiva).

⁷ Vidjeti Prilog 1.

⁸ Predmet C-599/10 – SAG ELV Slovensko i drugi, t. 36.

⁹ Članak 14. Direktive 2014/24/EU i članak 32. Direktive 2014/25/EU.

3.1.1. Postupci koji ne uključuju istraživanje i razvoj

Ako javni naručitelj / naručitelj utvrdi da rješenje ne zahtijeva rad u području istraživanja i razvoja, može upotrijebiti jedan od postupaka javne nabave koji uključuju pregovore predviđene u direktivama, tj.

- u **Direktivi 2014/24/EU: natjecateljski dijalog, natjecateljski postupak uz pregovore, partnerstvo za inovacije** ili, u vrlo ograničenim slučajevima navedenima u direktivi¹⁰, **pregovarački postupak bez prethodne objave** (za pojedinih vidjeti postupke br. 1, br. 2, br. 4 i br. 5 u Prilogu 1.)
- u **Direktivi 2014/25/EU: natjecateljski dijalog, pregovarački postupak s prethodnim pozivom na nadmetanje, partnerstvo za inovacije** ili **pregovarački postupak bez prethodne objave** (za pojedinih vidjeti postupke br. 1, br. 3, br. 4 i br. 5 u Prilogu 1.).

¹⁰ Vidjeti postupak br. 5 u Prilogu 1.

Projektne natječajne mogu se upotrebljavati (u skladu s objema direktivama) i ako je potrebno prvo dobiti plan ili projekt (npr. u područjima kao što su prostorno planiranje, arhitektura, inženjerstvo, obrada podataka itd.). Međutim, javni naručitelj / naručitelj mora nakon toga provesti još jedan postupak javne nabave kako bi proveo pobjedničko rješenje.

Kad je riječ o projektne natječajima, direktive pružaju mogućnost¹¹ dodjele naknadnog ugovora pobjedniku natječaja na temelju pregovaračkog postupka samo za **ugovore o uslugama** (tj. javni naručitelj može upotrijebiti taj ugovor kako bi dovršio predmetni projekt tako da ga prilagodi svojim konkretnim potrebama). Međutim, ne može ga upotrijebiti za provedbu rješenja koje se sastoji od isporuke robe ili izvođenja radova jer je ta mogućnost dostupna samo za ugovore o uslugama.

¹¹ Članak 32. stavak 4., članak 78. točka (a) i uvodna izjava 120. Direktive 2014/24/EU i članak 50. točka (j), članak 95. stavak 1. i uvodna izjava 126. Direktive 2014/25/EU.

Koji od tih postupaka/instrumenata upotrijebiti?

Pitanje koje treba postaviti odnosi se na to može li se postupak javne nabave prilagoditi postupku inovacija, tj. mogu li se osnovni zahtjevi ugovora dovoljno precizno definirati tijekom faze nabave.

- Ako je odgovor **DA**, ovisno o okolnostima predmetnog slučaja može se birati (vidjeti u nastavku) između **natjecateljskog dijaloga**, **natjecateljskog postupka uz pregovore** / **pregovaračkog postupka s prethodnim pozivom na nadmetanje** ili, iznimno, **pregovaračkog postupka bez objave** (tj. postupci br. 1, br. 2/3 ili br. 5 u Prilogu 1.) ili, kao druga mogućnost, **projektnog natječaja**. U tim bi se slučajevima inovativno rješenje razvilo tijekom ili u okviru postupka javne nabave, a dodijeljeni ugovor obuhvaćao bi kupnju nastale inovativne robe/radova/usluga.

- Ako je odgovor **NE, partnerstvo za inovacije** (tj. postupak br. 4 u Prilogu 1.) jednostavan je izbor kao jedini postupak predviđen Direktivom kojim se izričito omogućuje uključivanje postupka inovacije u fazu izvršenja ugovora. Kako je navedeno u nastavku, tim se pristupom predviđa bliža suradnja između kupca i dobavljača pri razvoju inovativnog rješenja te se smatra da dobavljaču pruža bolju zaštitu povjerljivosti rješenja.

Izbor između natjecateljskog dijaloga, natjecateljskog postupka uz pregovore / pregovaračkog postupka s prethodnim pozivom na nadmetanje ili pregovaračkog postupka bez objave

DIREKTIVA 2014/24/EU

Kako je navedeno u Prilogu 1., na temelju Direktive 2014/24/EU postupak **natjecateljskog dijaloga** može se primjenjivati na temelju istih osnova kao i **natjecateljski postupak uz pregovore**. Javni naručitelj može birati između dvaju postupaka ovisno o tome koji od njih najbolje odgovara njegovim pregovaračkim potrebama. Oba omogućuju opsežne pregovore u kontekstu strukturiranog dijaloga/pregovaranja (uzastopne faze).

Glavne razlike između tih dvaju postupaka:

MINIMALNI ZAHTJEVI:

- u okviru **natjecateljskog postupka uz pregovore** od javnog naručitelja zahtijeva se da odredi minimalne zahtjeve koje moraju ispuniti svi ponuditelji i o kojima se ne može pregovarati
- u okviru **natjecateljskog dijaloga** javni naručitelj može s ponuditeljima raspravljati o svim aspektima javne nabave (veća fleksibilnost u pregovaranju i manji postupovni rizici povezani s mogućim neispunjavanjem minimalnih zahtjeva).

MOGUĆNOST PRIHVAĆANJA INICIJALNIH PONUDA BEZ DALJNJIH PREGOVORA:

(pod uvjetom da se to diskrecijsko pravo unaprijed najavi u pozivu na nadmetanje / pozivu na potvrdu interesa) samo za **natjecateljski postupak uz pregovore**. Javni naručitelj stoga se može odlučiti za taj postupak ako nužno ne namjerava pregovarati, ali želi zadržati pravo na pregovore ako to bude potrebno.

KRITERIJI ZA DODJELU:

- u okviru **natjecateljskog postupka uz pregovore** javni naručitelj može kao kriterije za dodjelu upotrijebiti najbolji omjer cijene i kvalitete ili najbolju cijenu (najmanji trošak)
- u okviru **natjecateljskog dijaloga** javni naručitelj kao kriterij za dodjelu može upotrijebiti samo najbolji omjer cijene i kvalitete.

MOGUĆNOST POJAŠNJENJA KONAČNIH PONUDA:

- u okviru **natjecateljskog postupka uz pregovore** Direktiva ne daje mogućnost razjašnjavanja konačnih ponuda (javni naručitelj samo će provjeriti „da su završne ponude u skladu s minimalnim zahtjevima”¹²)
- u okviru **natjecateljskog dijaloga** Direktivom se predviđa da se konačne ponude „na zahtjev javnog naručitelja mogu razjasniti, precizirati i optimizirati”¹³.

Kad je riječ o **pregovaračkom postupku bez objave**, taj se postupak može upotrebljavati samo u nekim vrlo jasno određenim slučajevima dopuštenima direktivom (za pojedinosti vidjeti Prilog 1.).

¹² Članak 29. stavak 7. Direktive 2014/24/EU.

¹³ Članak 30. stavak 6. Direktive 2014/24/EU.

DIREKTIVA 2014/25/EU (npr. za subjekte koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga)

Direktivom 2014/25/EU ne predviđaju se posebne osnove za primjenu **natjecateljskog dijaloga** i **natjecateljskog postupka uz pregovore**, a naručitelj može birati između ta dva postupka.

Pregovarački postupak s prethodnim pozivom na nadmetanje manje je uređen od **natjecateljskog postupka uz pregovore** (tj. jednakovrijednog postupka na temelju Direktive 2014/24/EU). U skladu s Direktivom 2014/25/EU naručitelji imaju znatan prostor za pregovaranje u okviru tog postupka.

Kad je riječ o **pregovaračkom postupku bez objave**, taj se postupak može upotrebljavati samo u nekim vrlo jasno određenim slučajevima dopuštenima direktivom (za pojedinosti vidjeti Prilog 1.).

3.1.2. Postupci koji uključuju istraživanje i razvoj

Ako javni naručitelj / naručitelj utvrdi da njegova nabava uključuje usluge istraživanja i razvoja, morat će birati između **pristupa javnoj nabavi od dva koraka** i **partnerstva za inovacije**.

Oba pristupa imaju prednosti i određena ograničenja:

A. PRISTUP OD DVA KORAKA

Kad je riječ o pristupu od dva koraka, nakon nabave istraživanja i razvoja (koji se provode unutar ili izvan područja primjene direktiva, kako je navedeno u nastavku) mora se provesti drugi postupak javne nabave (u okviru područja primjene direktiva) za kupnju nastale inovacije.

Nabava usluga istraživanja i razvoja obuhvaćena je područjem primjene direktiva ako „korist ima isključivo javni naručitelj za svoju uporabu u obavljanju svojih poslova” **ili** ako je „javni naručitelj u potpunosti platio pruženu uslugu”¹⁴. Ako se ne primjenjuje nijedan od tih dvaju uvjeta, nabava istraživanja i razvoja nije obuhvaćena područjem primjene direktiva.

Za nabavu usluga istraživanja i razvoja unutar područja primjene direktiva javni naručitelji mogu se koristiti natjecateljskim dijalogom, natjecateljskim postupkom uz pregovore /

pregovaračkim postupkom s prethodnim pozivom na nadmetanje ili pregovaračkim postupkom bez prethodne objave (tj. postupci br. 1, br. 2, br. 3 ili br. 5 u Prilogu 1.).

¹⁴ Članak 14. Direktive 2014/24/EU i članak 32. Direktive 2014/25/EU.

Kad nabava usluga istraživanja i razvoja nije obuhvaćena područjem primjene direktiva, javni naručitelji / naručitelji imaju veliku fleksibilnost u provođenju tih usluga pod uvjetom da se poštuju načela transparentnosti, jednakog postupanja i nediskriminacije iz Ugovora.

Pretkomercijalna nabava¹⁵ poseban je **alternativni** model nabave usluga istraživanja i razvoja koji se provodi izvan područja primjene direktiva, pri čemu javni naručitelji dijele rizike i koristi ugovora s pružateljima usluga pod tržišnim uvjetima.

¹⁵ Za više pojedinosti vidjeti Komunikaciju „Predkomercijalna javna nabava: poticanje inovacija kako bi se zajamčile održive visokokvalitetne javne usluge u Europi“ (COM(2007) 799 final) i radni dokument službi Komisije (SEC(2007) 1668).

Odvajanjem komercijalne nabave od faze istraživanja i razvoja u okviru pristupa javnoj nabavi od dva koraka omogućuje se veća fleksibilnost javne nabave u području istraživanja i razvoja ako taj postupak nije obuhvaćen područjem primjene direktiva i omogućuje naručiteljima da eliminiraju tehnološke rizike prije nego što se obvežu na kupnju komercijalnih količina nastalih inovacija. Njime se ujedno pojačava konkurencija pri pokretanju drugog postupka javne nabave (tj. veći broj konkurentskih rješenja, uključujući ona koja bi mogla biti razvijena u okviru drugih projekata izvan područja primjene ugovora o istraživanju i razvoju). Istodobno, javni naručitelji moraju obratiti posebnu pozornost pri osmišljavanju nabave usluga istraživanja i razvoja kako bi se uklonili postupovni rizici u fazi drugog postupka javne nabave (npr. ovisnost o određenom pružatelju usluga, sukob interesa itd.).

B. POSTUPAK PARTNERSTVA ZA INOVACIJE

Partnerstvo za inovacije pruža mogućnost kupnje usluga istraživanja i razvoja te nastalih inovacija u okviru jednog postupka javne nabave. Kombiniranjem kupnje usluga istraživanja i razvoja te nastalih inovacija u okviru jednog postupka javne nabave partnerstvo za inovacije vjerojatno će dovesti do smanjenja administrativnih troškova i izbjegavanja mogućih postupovnih rizika koji se mogu pojaviti u drugom koraku pristupa javnoj nabavi od dva koraka.

Postupak ujedno može potaknuti gospodarske subjekte da sudjeluju u postupku javne nabave s obzirom na mogućnost da se nastale inovacije naruče bez drugog natječaja u skladu s Direktivom. To može biti posebno važno u sektorima u kojima prevladava javna potražnja (npr. prijevoz, zdravstvena zaštita itd.) u kojima dobavljač ovisi o javnoj potražnji. To bi istodobno moglo dovesti do isplativijih inovacija jer će se dobavljač poticati da svojim procesom istraživanja i razvoja ostvari niže troškove proizvodnje.

Partnerstvo za inovacije omogućit će bližu i fleksibilniju suradnju između javnog naručitelja i dobavljača, a koji će se ujedno osjećati bolje zaštićenima u smislu povjerljivosti njihovih rješenja.

Koji od dva pristupa odabrati?

Pravnim okvirom EU-a ne nameće se nijedan od tih dvaju pristupa. Javni naručitelji / naručitelji sami odabiru najbolji pristup na temelju okolnosti predmetnog slučaja i uzimajući u obzir relativne prednosti i ograničenja dvaju pristupa, kako je prethodno opisano.

Ono što može biti presudno, na primjer, faza je u kojoj se nalazi proces istraživanja i razvoja u smislu da, što je bliži tržištu (npr. viša razina tehnološke spremnosti¹⁶), to je primjerenije upotrebljavati partnerstvo za inovacije i obrnuto. Potreba za stvaranjem/osiguranjem tržišta za nastale inovacije isto tako može biti važan odlučujući čimbenik za odabir postupka partnerstva za inovacije.

¹⁶ Razine tehnološke spremnosti (TRL-i) pokazatelji su stupnja zrelosti određenih tehnologija. Taj mjerni sustav omogućuje zajedničko poimanje tehnološkog statusa i bavi se cijelim lancem inovacija. Postoji devet razina tehnološke spremnosti, pri čemu je TRL 1 najniža, a TRL 9 najviša.

https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/wp/2014_2015/annexesh2020-wp1415-annex-g-trl_en.pdf

Suradnja s tržištem

Kad je riječ o nabavi inovativnih rješenja, provjera tržišta javnim naručiteljima / naručiteljima pruža bitne informacije o tome što je tržište spremno ponuditi kako bi zadovoljilo njihove specifične potrebe u okviru raspoloživih proračuna i rokova te na taj način mogu izraditi odgovarajuće specifikacije.

Informacije o najnovijim dostignućima omogućuju naručiteljima da bolje razumiju svoje pregovaračke potrebe i tako odaberu najprikladniji pristup i postupak javne nabave.

Iako provedba prethodne provjere tržišta nije obveza u okviru direktiva, ona je svakako ključna pri nabavi inovativnih rješenja.

PRILOG 1.

POSTUPCI U OKVIRU PODRUČJA PRIMJENE DIREKTIVA O JAVNOJ NABAVI

POSTUPAK/ INSTRUMENTI	ZNAČAJKE	PRAVNA OSNOVA	KAD?
1. Natjecateljski dijalog	Faza dijaloga: namijenjena utvrđivanju i definiranju najprikladnijih sredstava za ispunjavanje potreba javnog naručitelja / naručitelja Znatan prostor za pregovore: javni naručitelj / naručitelj tijekom tog dijaloga „može razmotriti sve aspekte nabave s odabranim natjecateljima” Znatna fleksibilnost pri strukturiranju dijaloga Potencijal za POSTUPNE¹⁷ i RADIKALNE¹⁸ INOVACIJE	Direktiva 2014/24/EU: članak 26. stavak 4. točka (a) podtočke i. i ii. i članak 30.	i. radovi, roba ili usluge „uključuju dizajnerska ili inovativna rješenja” ¹⁹ ii. „potrebama javnog naručitelja ne može se udovoljiti bez prilagodbe lako dostupnih rješenja” ²⁰
		Direktiva 2014/25/EU: članak 44. stavak 3. i članak 48.	neograničena primjena (u Direktivi nisu propisane posebne osnove za primjenu)

17 Inovacije bliske tržištu.

18 Inovacije udaljene od tržišta.

19 Članak 26. stavak 4. točka (a) podtočka ii. Direktive 2014/24/EU.

20 Članak 26. stavak 4. točka (a) podtočka i. Direktive 2014/24/EU.

<p>2. Natjecateljski postupak uz pregovore</p>	<p>Znanan prostor za pregovore Potencijal za POSTUPNE i RADIKALNE INOVACIJE</p>	<p>Direktiva 2014/24/EU: članak 26. stavak 4. točka (a) podtočke i. i ii. i članak 29.</p>	<p>i. radovi, roba ili usluge „uključuju dizajnerska ili inovativna rješenja”²¹</p> <p>ii. „potrebama javnog naručitelja ne može se udovoljiti bez prilagodbe lako dostupnih rješenja”²²</p>
<p>3. Pregovarački postupak s prethodnim pozivom na nadmetanje</p>	<p>Znanan prostor za pregovore (za razliku od natjecateljskog postupka uz pregovore na temelju Direktive 2014/24/EU nema zahtjeva za minimalne zahtjeve o kojima nema pregovora)</p> <p>Potencijal za POSTUPNE i RADIKALNE INOVACIJE</p>	<p>Direktiva 2014/25/EU: članak 44. stavak 3. i članak 47.</p>	<p>Neograničena primjena (u Direktivi nisu propisane posebne osnove za primjenu)</p>
<p>4. Partnerstvo za inovacije</p>	<p>Može se upotrebljavati za kupnju inovativnih rješenja koja se temelje na istraživanju i razvoju i inovativnih rješenja koja se ne</p>	<p>☐ članak 26. stavak 3. i članak 31. Direktive 2014/24/EU</p> <p>☐ članak 44. stavak 3. i</p>	<p>Za kupnju kojom će se ispuniti potreba za „inovativnim proizvodom, uslugom ili radovima koji se ne mogu ostvariti</p>

21 Članak 26. stavak 4. točka (a) podtočka ii. Direktive 2014/24/EU.

22 Članak 26. stavak 4. točka (a) podtočka i. Direktive 2014/24/EU.

5. **Pregovarački postupak bez prethodne objave**²⁵

temelje na istraživanju i razvoju

Objedinjuje kupnju procesa istraživanja i razvoja / inovacija i nastalog inovativnog proizvoda, usluge ili radova **u okviru jednog postupka**

Proces istraživanja i inovacija provodi se tijekom **izvršenja ugovora** u suradnji s javnim naručiteljem

Upotrebljava se uglavnom za RADIKALNE INOVACIJE (iako postupne inovacije nisu isključene)

Vrlo fleksibilan postupak sa znatnim prostorom za pregovore

Potencijal za POSTUPNE i RADIKALNE INOVACIJE (tj. istraživanje i razvoj)

Iako se teoretski ne može isključiti mogućnost kupnje inovativnog rješenja na osnovama navedenima u članku 32. stavku 2. točki (b) Direktive 2014/24/EU i

članak 49. Direktive 2014/25/EU

Direktiva 2014/24/EU:

- članak 32. stavak 3. točka (a) (tj. proizvodi istraživanja i razvoja)
- članak 32. stavak 4. (tj. nakon

kupovinom proizvoda, usluga ili radova već dostupnih na tržištu”²³.

„Partnerstvo za inovacije teži *razvoju inovativnog proizvoda, usluge ili radova i naknadnoj kupnji te robe, usluga ili radova*”²⁴.

Ovaj se postupak u načelu može upotrebljavati za nabavu inovativnih rješenja:

1. u slučaju ugovora o istraživanju i razvoju:
 - u skladu s Direktivom 2014/24/EU samo za ugovore o **nabavi robe** u

²³ Članak 31. stavak 1. Direktive 2014/24/EU i članak 49. stavak 1. Direktive 2014/25/EU.

²⁴ Članak 31. stavak 2. Direktive 2014/24/EU i članak 49. stavak 2. Direktive 2014/25/EU.

²⁵ Ako je dostupan u okviru nacionalnog zakonodavstva.

članku 50. točki (c) podtočkama ii. i iii., osnove za primjenu moraju se usko tumačiti (npr. samo jedno poduzeće može izvršiti ugovor i na tržištu nema alternativnog rješenja koje bi odgovaralo specifikacijama javnog naručitelja / naručitelja). Uska provjera tržišta ne može se upotrijebiti kao opravdanje za primjenu tog postupka.

projektnog natječaja)

- članak 32. stavak 2. točka (b) podtočke ii. i iii. (nepostojanje tržišnog natjecanja iz tehničkih razloga te zaštita isključivih prava)

Direktiva 2014/25/EU:

- članak 50. točka (b) (tj. ugovori o istraživanju i razvoju)
- članak 50. točka (b) (tj. nakon projektnog natječaja)
- članak 50. točka (c) podtočke ii. i iii. (nepostojanje tržišnog natjecanja iz tehničkih razloga te zaštita isključivih prava)

području istraživanja i razvoja (tj. proizvodi proizvedeni isključivo u svrhu istraživanja, eksperimentiranja, studija ili razvoja)

- u skladu s Direktivom 2014/25/EU za **sve** ugovore **o istraživanju i razvoju**
2. nakon projektnog natječaja samo kako bi se pobjednički projekt prilagodio potrebama kupca (ne može se upotrijebiti za provedbu pobjedničkog rješenja koje se sastoji od isporuke robe ili izvođenja radova)
 3. u **vrlo iznimnim okolnostima** navedenima u Direktivi koje treba **usko tumačiti**

DRUGI INSTRUMENTI U OKVIRU PODRUČJA PRIMJENE DIREKTIVA

POSTUPAK/ INSTRUMENTI	ZNAČAJKE	PRAVNA OSNOVA	KAD?
Projektne natječaj	Ocjenjivački sud odabire najbolji projekt. Mogu obuhvaćati nagrade/plaćanja sudionicima ili se upotrebljavati u okviru postupka koji dovodi do dodjele ugovora o javnoj nabavi	Poglavlje II. Direktive 2014/24/EU Poglavlje II. Direktive 2014/25/EU	Za stjecanje planova i projekata u područjima kao što su prostorno planiranje, arhitektura, inženjering i obrada podataka
Funkcionalne/ izvedbene specifikacije	Nabava inovativnih rješenja zahtijeva upotrebu funkcionalnih/izvedbenih specifikacija (omogućuju ponuditelju da predloži svoja rješenja koja ispunjavaju posebne zahtjeve naručitelja)	Članak 42. stavak 3. točka (a) Direktive 2014/24/EU Članak 60. stavak 3. točka (a) Direktive 2014/25/EU	
Varijante	Omogućuju ponuditelju / zahtijevaju od ponuditelja da predloži alternativno rješenje uz rješenje koje je naručitelj naveo u dokumentaciji o nabavi. Kako bi se uzele u obzir, varijante moraju ispunjavati minimalne zahtjeve navedene u dokumentaciji o nabavi.	Članak 45. Direktive 2014/24/EU Članak 64. Direktive 2014/25/EU	Kad god se javni naručitelj / naručitelj u svojim postupcima javne nabave aktivno ili pasivno zalaže za inovativna rješenja

POSTUPCI IZVAN PODRUČJA PRIMJENE DIREKTIVA O JAVNOJ NABAVI

POSTUPAK/ INSTRUMENTI

Nabava u području istraživanja i razvoja izvan područja primjene Direktive, uključujući pretkomercijalnu nabavu²⁶

ZNAČAJKE

Istraživanje i razvoj čine samo jednu u nizu aktivnosti kojom se ***moгу stvoriti inovacije***, ali sami po sebi nisu inovacije. Kako bi urodili inovacijama, nakon njih bi se trebao provesti drugi postupak javne nabave za kupnju nastale inovativne robe, usluga ili radova.

Čak i kad se provodi izvan područja primjene direktiva, javna nabava u području istraživanja i razvoja i dalje podliježe načelima ***transparentnosti, jednakog postupanja i nediskriminacije*** iz Ugovora.

Pretkomercijalna nabava alternativni je pristup za nabavu rješenja u području istraživanja i razvoja izvan područja primjene direktiva o javnoj nabavi. Obilježava ga podjela rizika i koristi

PRAVNA OSNOVA

Članak 14. Direktive 2014/24/EU

Članak 32. Direktive 2014/25/EU

KAD?

Za nabavu *usluga* istraživanja i razvoja (temeljno istraživanje, primijenjeno istraživanje, eksperimentalni razvoj) ako:

- korist nema „isključivo javni naručitelj za svoju uporabu u obavljanju svojih poslova”

ILI

- naručitelj nije „u potpunosti platio pruženu uslugu”

²⁶ Komunikacija na koju se upućuje u bilješci 3.

između javnih i privatnih subjekata te konkurentna nabava (koja je osmišljena kako bi se isključile državne potpore).

Potencijal za RADIKALNE INOVACIJE

PRILOG 2.

STABLO ODLUČIVANJA

Uključuje li
postupak javne nabave istraživanje i razvoj?

Slobodni odabir,
procjena u pojedinačnom
slučaju

Partnerstvo za inovacije

Pristup
od dva koraka

Može li se rješenje tijekom postupka javne nabave dovoljno detaljno definirati?

Direktiva
2014/24/EU

Postupak natjecateljskog dijaloga

Natjecateljski postupak uz pregovore

Pregovarački postupak bez objave

Projektni natječaj

Direktiva

2014/25/EU

Postupak natjecateljskog dijaloga

Pregovarački postupak s prethodnim pozivom na nadmetanje

Pregovarački postupak bez objave

Projektni natječaj

Direktiva
2014/24/EU
i Direktiva
2014/25/EU

Partnerstvo za inovacije

KONTAKT S EU-OM

OSOBN

U cijeloj Europskoj uniji postoje stotine informacijskih centara Europe Direct. Adresu najbližeg centra možete pronaći na:

https://europa.eu/european-union/contact_hr.

TELEFONOM ILI E-POŠTOM

Europe Direct služba je koja odgovara na vaša pitanja o Europskoj uniji. Možete im se obratiti:

— na besplatni telefonski broj: 00 800 6 7 8 9 10 11 (neki operateri naplaćuju te pozive)

— na broj: +32 22999696 ili

— e-poštom putem: https://europa.eu/european-union/contact_hr.

TRAŽENJE INFORMACIJA O EU-U

Na internetu

Informacije o Europskoj uniji na svim službenim jezicima EU-a

dostupne su na internetskim stranicama Europa: https://europa.eu/european-union/index_hr.

Publikacije EU-a

Besplatne publikacije EU-a i publikacije EU-a koje se plaćaju možete preuzeti ili naručiti preko internetske stranice: <https://op.europa.eu/hr/web/general-publications/publications>. Više primjeraka besplatnih publikacija možete

dobiti u centru Europe Direct ili vašem lokalnom informacijskom centru (vidjeti https://europa.eu/european-union/contact_hr).

https://europa.eu/european-union/contact_hr).

Zakonodavstvo EU-a i povezani dokumenti

Pravne informacije iz EU-a uključujući cjelokupno zakonodavstvo EU-a od 1952.

na svim službenim jezicima možete dobiti na internetskoj stranici EUR-Lex na: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=hr>.

Otvoreni podaci iz EU-a

Portal otvorenih podataka EU-a (<http://data.europa.eu/euodp/hr>) omogućuje pristup podatkovnim zbiricama iz EU-a. Podaci se mogu besplatno preuzimati i ponovno upotrijebiti u komercijalne i nekomercijalne svrhe.

